

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HETEN ENNYI ÉS VÉGREKÉN HOY HÓRA 3 PENNÓ.
HOYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELKELÉS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Tisztulási folyamat?

Vasárnap számunkban hangot adtunk annak a legszélesebb körökben megnyilatkozó felfogásnak, hogy itt az ideje, amikor a kormánypart ismét félreérthetetlenül állást foglal egy olyan program mellett, amelyet a keresztyén választók száz-ezrei a választásokon előlegezett bizalmuk folytán már régen és méltán várnak. Megirtuk, hogy a bizalmatlanság és elégedetlenség szüntelenül növekszik azzal a kormánypárttal szemben, amelynek Berki Gyulák a szószólói a legszélsőségesebb sajtó-organumokban.

Tolmácsoltuk a mi magyar választópolgárságunk ezreinek kívánását: *tiszta bort a pohárba*, hogy módja legyen minden magyar polgárnak orientálódni azok felé, akik a keresztyén érdekeket képviselik az országos politikában.

Cikkünk megírása után két nappal az aposztrófált Berki Gyula, akit *nem mint egyéniséget*, — hiszen ehhez túlságosan súlytalan. — hanem mint *tipust* említettük meg, kilépett az egységes pártból. Természetesen mi senki áll távolabb tőlünk, hogy ezt szerény felszólalásunknak tulajdonítsuk, — mint az ilyesmi oly viharosan kedvderítő módon szokásos némely helyi lapársunknál, amikor hol Rohtermere-nak adnak tanácsot, hol a kultuszminisztert látják el bölcs javaslatokkal, — azonban ez a tény is amellett bizonyít, hogy *országos közhangulat az*, aminek Debrecen illetőleg szószólói voltunk, mert im, Berki ur is, aki pedig oly otthonosan és előnyösen tudott behelyezkedni a kormánypart enyhétadó miliójébe, kénytelen volt a konzekvenciákat levonni.

Ha most már azt olvasnók a közeli napokban, hogy Berkit követik az egységespárt többi hangos, de csekély számú Berki-i is, nyugodt lélekkel állapíthatnók meg: a tisztulási folyamat megindult.

Valljuk be nyíltan, *ideje is volna már*. Mert bár ha Bethlen István személyének még oly összefogó ereje is van, egy Viczián István, Ráday Gedeon, Jókay-Ihász Miklós keresztyén-nacionálizmusa mégsem árulhat meg egyazon a gyékényen, ahol a Berkiek kínálják a maguk színe-hagyott, avas jelszóliberalizmusát, vagy ahol aktív cionista is jelen lehet, mint Dézsi Géza.

De hiszen nem is kíván új dolgokat, friss elhatározásokat a nacionalista közvélemény. Egyszerűen az 1922-ben megállapított, — és azóta a nyilvánosság előtt soha meg nem tagadott, — egységespárti program megvalósítását. Hogy miben áll ez, néhány passzusát idézzük emlékezés okából.

„Követeljük a magyar alkotmány, a gazdasági és társadalmi élet újraépítését, keresztyén-keresztyén nemzeti alapon” — mondja a Keresztyén-Keresztyén Kiszgazda, Földműves és Polgári Párt hivatalos programjának első passzusa.

„A börzét és az uzsoráskodó kartelleket meg kell rendszabályozni.” (11. pont.)

„Követeljük a háborus vagyionok megadóztatását.” (16. pont.)

„Követeljük a keresztyén kereskedelem és pénzpiac megeremtését, fogyasztási, értékesítési és hitelszövetkezetek hathatós támogatása által.” (17. pont.)

„Követeljük a keresztyén ipar megerősítését” stb. stb.

Ezek és a többi hasonlóan üdvös követelések azok, amelyeknek meg-

valósítását várja a közvélemény, a mely itt Debrecenben a legnagyobb megdöbbenéssel kényszerült tapasztalni az elmúlt esztendőben, miképpen lehet összeegyeztetni kormányparti laphasábokon a kabinet tagjainak szüntelen körülömlengését a H. Kis P.-féle bizonytalan címek alatt vitorlázó októbriзмus hathatós támogatásával.

Ugy tudjuk, hogy a kormánypart többsége a fentidézett program-pontok mellett kötelezte el magát. Reméljük, hogy a centrumnak neve-

zett alakulás, amely éppen ezekből a férfiakból áll, ebben a jelben óhajt demonstrálni a miniszterelnök mellett.

Mert ideje is volna már kihajigálni a Berkiekből és elvtársaikból álló ballasztot a párt bizonytalanul lavírozó hálójából, hacsak nem akar az értéktelen rakománytól tulterhelten megfenekleni a liberálizmus homokzátonyán.

Mert *onnan* ugyan le nem fogja emelni még egyszer a csalódott keresztyén választók bizalma...

Tovább tart az egységespárt zajlása

**Az elégedetlen frakciók közt a csütörtöki pártértekezleten tesz igazságot a miniszterelnök
A kiszgazdák és liberálisok a kilépésen gondolkognak**

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bethlen István miniszterelnök és Nagy Emil ny. igazságügyminiszter éleshangu nyilatkozatháboruja egyelőre véget ért s most politikai körökben élénk érdeklődéssel tekintenek az elé a bírósági eljárás elé, a melynek ítélete értelmében a vesztes félnek kötelezése lesz lépni a politika porondjáról. A kormányparton erősen hangsúlyozzák, hogy Nagy Emilnek a miniszterelnök nyilatkozata és felvilágosító kijelentései után meg kellett volna tennie azt, amit már a rendelkezésére bocsátott akták áttanulmányozása után megtehetett volna, miszerint férfiasan, nyíltan kijelenti tévedését és bocsánatot kér nemcsak a miniszterelnöktől, de magától a közvéleménytől is, hogy

hibát követett el oly kérdésben, amely külpolitikai kérdés

és amelyre ennél fogva fokozott figyelemmel kell lennie minden, az ország érdekeit szem előtt tartó politikusnak.

Ugyanakkor élénk figyelem kíséri az egységespárt frakcióinak mozgódását is, ami, ha a miniszterelnöknek nem sikerül a szokásos módon lecsillapítani az egymás ellen hangolódott kedélyeket, új helyzetet teremthet a belpolitikában.

Döntő jelentőségű az ellentétes felfogású pártcsoportok jövődó magatartását illetőleg a csütörtöki pártértekezlet, amelyen

Bethlen István gróf miniszterelnök részletesen tájékoztatni fogja a párt tagjait programjáról

és fejtegetéseiben sorra fogja venni mindazokat az aktuális kérdéseket, amelyek az utóbbi időben a politikai élet előterébe kerültek.

A centrum ünnepelni készül a miniszterelnököt

Érdekes rövid szemlélet tartani az egyes csoportosulások magatartása fölött, miként fogadták az utóbbi napok eseményeit s mint vélekednek Berki Gyula stramm lépéséről.

A centrum, a legnagyobb létszámú keresztyén jellegű frakció tagjai bizalmas megbeszélést folytattak ma

dél előtt és megállapodtak a holnap esti összejövetel részleteire vonatkozólag is. Behatóan megvitaták a csütörtöki pártértekezlet, valamint az azt követő pártvacsora programját is, amelyre vonatkozólag egyebként Bethlen István gróf miniszterelnök is tanácskozott Almásy Lászlóval, a párt elnökével, valamint

Perényi Zsigmond báróval, aki a csütörtöki pártvacsorán poharköszöntőt mond Bethlen István miniszterelnökre.

Perényi báró információk szerint beszédében a nagy egység szükségességét fogja hangoztatni.

A kiszgazdák ellenzékbe vonulásától gondolkognak

A kiszgazdák ugyancsak egész délelőtt bizalmasan tanácskoztak egymás között. A tanácskozásokról Csontos Imre a következő nyilatkozatot tette előttünk:

— Helyeslem Berki Gyula kilépését az egységespártból. Ez a párt a mostani választáson úgy megerősödött, hogy kisebb számban is tud kormányozni. De nem is az a főcél, hogy kormányt buktassunk, hanem az, hogy a nép sérelmeinek nyílt színen is hangot adjunk és én

nem tartanám károsnak, ha a kiszgazda frakció teljes egészében ellenzéki álláspontra helyezkednék.

Ezt nem rosszakaratból kell csinálni, hanem országos érdekből. Hiába beszélnek nekem, hogy a nagytőkének és a nagybirtoknak egy az érdeke a kiszgazdával és a kisiparosokkal. Ez lehet érdek az országos politikában, de nem az érdek ott, ahol más szempontok merülnek fel néhanapján. Ebből a szempontból bírálok én Berki Gyula kilépését, amelyet helyeslek.

Liberálisok elégedetlenkednek

Ugyancsak már rövid idő kérdése, mikor veszi fel a harcot nyíltan a párton belül a jelenlegi vezetéssel szemben a Kállay Tibor vezette alatt álló szélső liberális frakció. Kállay Tibor a hozzá szító kép-

viselővel, Görgey Istvánnal, Besenyei Zénóval és a többiekkel, már **régóta elégedetlen, mert személyi kívánságait a miniszterelnök nem méltányolta kelőképp.**

Ujévi beszédével Kállay Tibor voltaképpen megindította azt a zajlást, amely most az egységes pártot belülről nyugtalanítja. A volt pénzügyminiszter már akkor kijelentette, hogy ezen az uton tovább akar menni és a hozzá közelálló képviselők úgy tudják, hogy

elszánta magát az egységes párttal való nyílt szakításra.

Amennyiben Kállayék kilépnek, természetesen, csak igen mérsékelt liberális ellenzék szerepét játszanak és nem égetnének fel maguk mögött minden hidat a kormánypart felé, úgy amint Berki Gyula is elég óvatos volt a Bethlentől való bucsunál.

Igen sok derűtséget keltett az ellenzéki védett Berki Gyula első szereplése, aki szerfölötti bölcs mérskéletről téve tanúságot, a kormánypartot támogató képviselők padso-raiban foglalt helyet.

A demokrata „vezérek” újra egymásra találtak

A politikai élet zajlása közben megemléskszik a krónika egy másik humoros mozzanatról is. A párszál-főnyi demokrata párt, amelynek „vezérei” „Magyar” és „Nemzeti” frakciókra szakadtak s részben Rassai, részben Pakocs mellett társelnöksésködvé öltögettek egymásra a nyelveket, ismét egyesültek Izrael örömére.

A változás lényege annyi, hogy a négy elnökből álló Rassai-csoport megszaporodott két új elnökkel. H. Kis P. viszont megmaradt lelkes köz katonának.

Csendes nap a képviselőházban

Budapest, január 17. A Ház mai ülésén az alelnök bejelentette, hogy Berki Gyula lemondott a bizottságokban viselt tagságáról és a jegyzői tisztéről.

A valorizációs javaslat folytatóságos tárgyalása során Gál Jenő

szólalt fel, aki a javaslatot nem fogadja el.

Utána Szabó Iván az idő előrehaladtára tekintettel beszédének elhalasztását kérte, amihez a Ház hozzájárult, majd az elnök napirendi javaslatot tett, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt tartja és azon folytatják a valorizációs törvényjavaslat tárgyalását.

Az interpellációs könyv felolvasása után az ülés háromnegyed kettő után ért véget.

Kétezer tagja van a Tiszántulon a Faültetők Társaságának

Az Alföld, de kivált a Tiszántul nagyrésze oly fátlan, hogy e sivar fátlanságnak súlyos kárait szenvedjük gazdaságilag, de népegészségtügyi vonatkozásokban is.

A fák iránti szeretetet, az azokban örülm tudást felébreszteni és a fák hasznosságának megértését, az okoskerü faültetés, rendszeres faápolás szakmireteit elterjeszteni, minél nagyobb tömegeket minél több fának elültetésére és óvására rábírni: ilyen célú társadalmi mozgalmat indított egy év előtt dr. Rác Lajos, a tiszántuli mezőgazdasági kamara igazgatója, megalakítván az egészen angol-amerikai stílusú „Faültetők Társaság”-át, amelynél nincs tagdíj, nincs hivatali apparatus, ellenben van önként vállalt fogadalom, minden évben lehetőleg minél több fát ültet a csatlakozó, azokat gondozza és az akcióhoz másokat is megnyer. Dr. Rác igazgató akciója szinte nem várt sikerrel járt, lelkeshangú felhívására eddig a Tiszántulról kétezer tag csatlakozott. Az ország többi részeiben is, látva e hatást, hasonló szervek alakulnak. Néhány év alatt, e komoly és kitartó akció nyomán, sok-sok ezer apostola lesz a jelszónak: ligetes-fás paradicsommá tegyük hazánkat!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara támogatásába vette most ezt a fontos akciót, amely ezáltal még nagyobb méreteket öltve biztos lépésekkel halad a kitűzött cél megvalósítása felé.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában.

Ámen.

A hadikölcsön valorizáció értékhatárát 2500 aranykoronára szállították le

Budapest, január 7. A képviselőház közgazdasági és szociális bizottságában a népjóléti miniszter a hadikölcsön karitatív valorizációjának azokat a módosításokat jelentette be, amelyeket a minisztertanács elfogadott. Eszerint

az értékhatárt leszállította 10 ezer aranykoronáról 2.500 aranykoronára.

Ha valaki 10 ezer koronát jegyzett, ezután 600 korona a kamat, a segély

összege azonban 200 aranykorona volna. Méltányos esetekben a népjóléti miniszter a segélyt felemelheti. A jogi testületek nem léphetnek fel segélyigénnyel, ha azonban be tudják bizonyítani, hogy árvapénzekből vásárolták a hadikölcsönt, részesülhetnek segélyben olyarányban, amilyen arányban a hadikölcsönt vásárolták.

A bizottságban tárgyalták még a fiatalok szesztilalmáról szóló törvény végrehajtását is.

A Kormányzó fővédnöksége alatt megalakult az Országos Tisza István-szoborbizottság

Budapestről jelentik: Berzeviczy Albertnek, az Országos Tisza István emlékbizottság elnökének multévi október 31-én a szokásos Tisza-emlékünnepeken tett indítványa alapján a Tisza-emlékbizottság legutóbbi ülésében megalakította az „Országos Tisza István-Szoborbizottságot”, — majd pedig küldöttségileg tisztelgett Horthy Miklós Kormányzónál és felkérte a szoborakció fővédnökségére. A Kormányzó a legszívesebben fogadta a küldöttséget,

ellogadta a fővédnökséget és kijelentette, hogy melegen érdek-

lődik a szobor mielőbbi sikeres létrejötte iránt.

A szoborbizottság a Kormányzó fővédnöksége alatt most végleg megalakult Bethlen István gróf miniszterelnök, valamennyi miniszter, a felsőház és a képviselőház elnökei, valamint Berzeviczy Albert, Beöthy László, Balogh Jenő, Herczeg Ferenc és Horánszky Lajos elnökségével. A kibocsátott gyűjtőiveken máris történt néhány jegyzés s remélhető, hogy a szobor felállítására szükséges összeg nemsokára rendelkezésre áll.

Az erdélyi oláhok vezére forradalommal fenyegetődik

Épületes oláh vallomások az oláh közviszonyokról

Bukarest, január 17. Vajda Sándor dr. a „Lupta” egyik munkatársával folytatott beszélgetése során érdekes nyilatkozatot tett. Ha a gyulafehérvári kongresszus megakadályozása következtében, — mondotta, — az erdélyi románság fellázadna, ugy azt nem is lehetne lecsillapítani.

A diákmozgalmak csak ürügyül szolgáltak arra, hogy a kormány megszigoríthassa Erdélyben az ostromállapotot és ellepje Erdélyt csendőrökkel. Vajda kijelentette, hogy biztos információi vannak arról, hogy a bíróság ártatlan diákokat is ítél el, viszont a kormány embereit futni engedte. A kormány annak bizonyítása vé-

gett, hogy a zavargásokban kisebb-ségi elemek is résztvettek, letartóztatott olyanokat is, akik a vandalizmus távoli szemlélői voltak.

„Ki rágalmazza Romániát”

A „Cuvantul” „Ki rágalmazza Romániát” c. cikkében felveti a kérdést, hogy miért nem talál Románia a külföldön annyi jóakaratra, mint pl. Görögország, amely épen most kap angol kölcsönt. Aki a helyzet lényegét keresi, az azonnal felismerheti az okokat. Ha egy külföldi utas Romániába érkezik, egyedül itt talál olyan vámvizsgálatot, amelynek során katonák bajonettel fenyegetik meg. Ha azután a külföldi utas Ro-

A Hajdudöföld apróhirdetési kedvezménye

Mai számunkban nyújtjuk az alábbi levelezőlapal olvasóinknak a szokásos havi apróhirdetési kedvezményt, amely egyedül áll az egész magyar sajtóban. Az alant látható blanketta tiszta szöveggel ellátva kivágandó és kiadóhivatalunkba juttatandó. Az apróhirdetést a levelezőlapon megjelölt számunkban díj anélkül közöljük.

A „HAJDUFÖLD” APRÓHIRDETÉSI LEVELEZŐLAPJA.

Ezen levelezőlap tulajdonosa a következő 10 szavas apróhirdetés közlésére jegesült:

Az apróhirdetés közlését a ..... i számban kérem

mánia fővárosába érkezik, ott bekerül a sziguranca kezébe. Ez

a sziguranca az egész világon az egyetlen állami szerv, amelynek brutalitása és bestialitása a világ előtt mai napig ismeretlen volt.

Románia az egyetlen ország, amelynek rendészeti ügyeit zavartalanul intézheti egy olyan államtitkár (Tatarescu), akinek bünrészessége a legutóbbi diákzavargások alkalmával beigazolódott. Ezek a jelenségek magyarázzák meg, hogy a külföldnek Románia iránt bizalma nincs.

Mire jó a hős oláh katona

Bukarest, jan. 17. A „Cuvantul” részletes jelentést közöl egy katonai botrányról, amely Constanzában a legnagyobb oláh kikötőben történt. A lapok szerint megállapították, hogy az ottani ezred parancsnoka és magasabb tisztjei bérleti szerződést kötöttek, melynek alapján a közlegényeket polgári ruhába öltöztetve, hajórakomány kirakásánál teherhordóknak használták fel, illetőleg a maguk hasznára bére adták. A tisztikar a szerződést egy vámfelügyelővel kötötte, akinek így kevesebbe került a hajó ki- és berakása, mintha rendes munkásokkal alkalmazott volna. A bérösszeget azután a tisztiek megosztották.

Lelekemre kőd ült

Kőd ült a lelkemre, nehéz vastag kőd
s letűnt a nap, hiába várom
a messzi táj hólepte, bús fái
mögött.

Hiába várom a tavaszszírnököt.

Szürke homállyal szívemre szállott
s csókolgat reá teher
virágot,

bús jégvirágot...
Polipkarokkal körül ölelgetett
s gyász-dalt dudol a nagy
tavaszból,

hogy tél üti meg a tavaszberkeket
s nem hajt már rügyet a mohos
nyírta,
szívünkre van már örökre
zárva
a dal, a bánat és a könny.

Nem nyitja fel szívünk már
semmi.

Jégrózsák közt kell eltemetni
tavaszt, reményt, siró nótákat,
szívünkben tavasz többé
nem támad...

Tavasz többé nem támad.

Kőd ült a lelkemre, nehéz
vastag kőd
s letűnt a nap, hiába várom
a messzi táj hólepte, bús fái
mögött.

Hiába várom a tavaszszírnököt.

GÁSPÁR GYULA.

Mindenféle bel- és külföldi
**szén, kokszt,
tojásbrikett és
tüzifa**

bükkés tölgy osontszáraz minőségben
Retorta bükkfaszen
kicsinyben és nagyban
házhoz szállítva is

**Gabányi Sándor utóda
LÁNG MIKLÓS**

Debrecen legrégebbi cégénél a leg-
olcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

A népjóléti miniszter szükségesnek tartja a debreceni közkórház mielőbbi megnyitását

Rövidesen megállapítják, hogy milyen összeg szükséges a kórház megnyitásához

(A Hajdúföld tudósítójától.) A népjóléti miniszter leiratot intézett Debrecen városához s közölte, hogy miután a klinikák kiköltöznek a közkórházból, semmi akadály nincs a közkórház megnyitásának s a miniszterium egyenesen szükségesnek is tartja, hogy a közkórházat minél előbb átadják rendeltetésének. A miniszter Rétfalvy miniszteri tanácsost kiküldötte, hogy vizsgálja át a közkórház épületét és a leltári állapot alapján állapítsa meg, hogy milyen összeg szükséges a közkórház megnyitásához.

Rétfalvy miniszteri tanácsos magán uton értesítette a tanácsot, hogy ő csak akkor jön le Debrecenbe, ha már kész anyagot kaphat a leltári állapotról. A tanács erre megbizta a műszaki ügyosztályt és a számvéviséget, hogy állapítsa meg a közkórházi épület és a felszerelés hiányait és erről 15 napon belül tegyen jelentést. A városi tanács leszögezte, hogy ez az intézkedés nem jelenti azt, mintha a város honorálná a miniszternek azt a kívánságát, mely arra irányul, hogy a közkórházat a város tartsa fent.

Beszélgetés a 87 éves Szemere Dani bácsival a custozzai csatáról, a kommunizmusról és az élet folyásáról

„Ne kívánják kérem, hogy száz évig éljek“

A Teleki-utca egyik öreg sárga földszintes házában lakik Debrecen egyik legöregebb embere: Szemere Dani bácsi. Felkerestük a 87 éves öreget, hogy hosszú életéből mondjon el egyet mást.

Mikor beléptünk az egyszerű, alacsony kis szobába, az öreg kályha mellett ült, sűrűn köhécselt és egy pesti napilapot olvasgatott.

— Igen, én vagyok a Szemere Dániel — mondotta kérdéseinkre. — Valamikor szabómester is, most már csak öreg ember vagyok, dolgozni sem tudok semmit.

Margittán születtem . . .

A panasz csak úgy ömlik a szájából, csaknem sirósan kesereg Nagyón érzi az öregség súlyát. Gondolatai a halál körül szállonganak és szinte nem is engedi, hogy más kérdéssel hozzá férközzünk. De ztána mégis utat talál egy kérdésünk az öreg lelkéhez és beszélni kezd életéről, a közel kilencven év eseményeiről.

— Margittán születtem 1842 ben, itt kijártam az iskolát, aztán Debrecenbe kerültem Sallár Ferenc mester uramhoz tanoncnak. Nála szabadultam fel és éveig Debrecenben folytattam a szabó mesterséget.

— Nagyon szerettem a színészetet és minden vágyam az volt, hogy a színház közelébe jussak. Ez sikerült is, színházi szabó lettem és itt igen-igen jó dolgom volt.

— Kire emlékszik az akkori színészek és színésznők közül, Szemere bácsi?

— Elfelejtettem én már mindenkit, csak egyet nem fogok elfejteni, ez pedig Blaha Lujza. Most is úgy emlékszem rá, mintha tegnap láttam volna a „Falu rosszában“, ahol Finum Rózsit játszotta.

Itt az öreg beszéde elakadt, hosszasan hallgatott. Bizonyára az emlékek fátyla megett feltűntek előtte a rivalda fényében a régi arcok és köztük a neki is legkedvesebb: Blaha Lujza arca.

— Fényképem is van tőle és saját kezével írta rá: „Emlékezésül az én kedves szűrszabómnak.“

A tiszteletbeli közember

— Van-e valami más emléke még Szemere bácsinak? Volt-e katona?
— Voltam, mégpedig tiszteletbeli közember.

— Ugyan, hát az mi volt?

— Sarzsi. Én ugyanis szabó voltam és így kaptam a tiszteletbeli közember címet.

— Volt-e csatában?

— Voltam bizony! Hatvanhatban Custozzáni, ott volt az egész 51 es erdélyi ezred. Sok debreceni fiu hagyta ott a fogát. Én nekem csak egy golyó furódott a lábamba, de szerencsésen kioperáltuk, ma már alig látszik.

— Sokáig tartott az ütközet?

— Dehogyan tartott; egy nap alatt vége volt a csatának; az osztrákok szaladtak, de nekünk is szaladni kellett, mert kevesen voltunk.

Gazember világ volt a kommunizmus

Az öregtől az újabb kor eseményei felől érdeklődünk. Megkérdeztük mit csinált a kommunizmus alatt?

A csendes, jámbor öreg igen nagy dühre fakadt.

— Szomorú napok voltak azok. Ami kis enivalónk volt, azt is el kellett ásní, mert különben el vitték volna. Gazember világ volt.

— És most hogy él Szemere bácsi? Mit szól a mostani pénzhez?

— Hát a jó Isten, ha jót tenne velem, akkor el venne innen. — A pénzre pedig csak azt mondom, hogy abból nekem nem sok van. A kvártélyból kapok csak valamit, a gyermekeim tartanak engem. Beteg vagyok.

— Nem betegség Szemere bácsi. Öregség ez!

— Lehet, hogy az öregség, de akkor se jó ez.

Aztán bucsura nyújtjuk kezünket s elköszönünk az öregtől azzal, hogy Isten éltesse száz esztendeig. Erre az öreg nagyon csendesen elmosolyodik és azt mondja:

— Ne kívánjanak olyan rosszat.

A cionista nagygyűlés Budapestet a zsidóság szentvárosává nyilvánította ki

A zsidó nacionalisták gyűlése a régi képviselőház dísztermében

(A Hajdúföld budapesti tudósítójától.) A Magyarországi Cionista Szövetség az ujonnan megindított propaganda egyik fázisaként monstre-gyűlést tartott a régi országgyűlés dísztermében, melynek előcsarnokában zsidó „cserkészek“ s a cionista bajtársi egyesületek tányérsapkás (!) tagjai állottak díszőrséget. A gyűlésen Osztern Lipót

köszönetet mondott a Bethlen-kormányoknak,

amiért jóváhagyta a cionista szövetség alapszabályait s a történelmi nevezetességű régi képviselőházat rendelkezésére bocsátotta az egyesületnek.

A sokszáz főnyi hallgatóság, mely dühösen követelte, hogy minden zsidó egy szívvel-lélekkel tömörüljön az Eresz Israel zászlaja alá, tomboló

lelkességgel fogadta Beregi Ármint beszédét, mely szerint

Jeruzsálem után Budapest tekinthető a világzsidóság második szent városának.

Ungár Béla követelte, hogy a zsidó ifjuság ne csuszó-mászó kígyó, hanem kemény bot legyen Mózes kezében, majd Schönfeld József vetette fel azt az életrevaló indítványt, hogy minél több fajtestvér költözködjék ki Palesztinába.

Gyűlés után a nekiszabadult cion-cserkészek röpiratokkal ostromolták meg a „szent város“ közönséget.

Jellemző momentumai a nagygyűlés körülményeinek, hogy arról a liberális sajtó, amely a „magyar zsidó“ és a „zsidó felekezeti magyar“ tehnikustermusait portálja, mélyen hallgat jámbor magyar olvasói előtt.

A debreceni Ügyvédszövetség első jogtudományi ülése

Király Ferenc és Nyulászi János előadásai

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Ügyvédszövetség debreceni csoportja kedden este 6 órai kezdettel tartotta meg első jogtudományi előadását, amely iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. A vármegyeháza díszterme zsúfolásig megtelt a debreceni jogász és pénzügyi világ kitűnőségeivel s nagyszámú voltak jelen az egyetemi tanárok is. A megjelentek között ott voltak: Hadházy Zsigmond dr főispán, Magoss György polgármester, Varga Kálmán, Rásó István, Sz. Kun Béla felsőházi tagok, dr. Olchváry Zoltán táblaelnök, dr. Kesserű Lajos törvénytudós elnök, dr. Ádám József főügyész és dr. Gergits Károly főügyész helyettes vezetésével a debreceni ügyészi kar, dr. Galánffy János, a közjegyzői kamara elnöke, valamint a debreceni egyetem jogi kara, dr. Nábráczky István vármegyei főjegyző s a debreceni ügyvédi kar csaknem teljes számban.

Kölcsény Sándor dr az Ügyvédszövetség debreceni csoportjának elnöke néhány lendületes szóval nyitotta meg az első jogtudományi előadást és vázolta annak fontosságát, hogy Debrecenben elsőrendű jogi szakértők tartanak előadást. Hegedűs Jenő dr az ügyvédi kamara üdvözlését tolmácsolta, majd

Király Ferenc

tartotta meg a kartellekről szóló értekezés előadását, melyben ismertette Kornfeld báró kartelltervezetét, majd elmondotta, hogy Magyarországon 75 kartell működik. Ismertette ezután a kartellek, koncernek, trösztök mibenlétét s megkülönböztetett jó és rossz kartellt. A jó kartell az, amely a termelés és a köz érdekeit előmozdítja s elősegíti az egyén életstandardjának emelkedését. Vázolta azután a német kar-

tellrendeletet, ismertette a kanadai és norvégiai kartelltervezetét. Kanadában az ugynevezett regisztrátoroknál lehet panaszt tenni a kartellek esetleges káros működése ellen. A regisztrátor elrendelheti a vizsgálati eljárást, melyet azonban titkosan folytatnak le. Ha szükséges mutatkozik, a kormányzó elrendeli a kartellek működése körébe eső cikkek vámmentes behozatalát. A norvégiai kartelltervezet kiterjed a községi üzemekre is.

Végezetül arra mutatott rá, hogy Magyarországon egy-két kartell megfékezésére nem érdemes egy új apparátust beállítani. A legtöbb, amit a közgazdasági élet megkivánhat, a kartellek bejelentési kötelezettségének elrendelése és emellett esetleg egy irányító bizottság szervezése, amely bizonyos tekintetekben direktívákat adhatna a kartelleknek.

A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta meg az érdekes előadást, mely után

Nyulászi János

kinestári főtanácsos ismertette az új jelzálogtervezetét. A mély értelmű és nagy tudású előadás nagyjából olyan szakkérdéseket tárgyalt, amelyek szigorúan a jogász-közönség érdeklődésének körébe esnek. Magas színvonalu fejtegetései a jogász-közönség körében élénk tetszésre és helyeslésre találtak.

Az előadások után, amelyeket az előkelő közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel kísért, dr. Kölcsény elnök az első jogtudományi ülést az illusztris előadóknak mondott köszönettel berekesztette.

BUTORSZUKSÉGLETÉT

mielőtt a nagyérdemű közönség beszerezné, ne mulassza el minden vételkényszer nélkül [megtekinteni]

Killer Ede butorgyáros cég Piac-u. 68. sz.

alatti dusan felszerelt raktárát, hol mindennemű butorok a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig minden igénynek megfelelően előnyös fizetési feltételek mellett a legolcsóbban beszerezhetők.

Salvator forrás!

Kellemes ízű üdítő, gyógy- és asztali víz

VESE, HOLYAG, RHEUMA BETEGEKNEK

TERHES ÉS SZÜPTATÓ-NŐKNEK NÉLKÜLÖZHETETLEN

SAVOLDÓ VASMENTES
Kapható mindenütt.

ATROCITÁSOK

Száll meg a nyulbőr. Az alábbi igaz történet öt nappal ezelőtt történt a Debrecenbe robogó gyorsvonat egyik első osztályú fülkéjében.

Püspökladányban felszállt két magasrangú keresztyén uriember, akik vadászatról jönnek s az egyik egy zsákmányul ejtett nyulat helyez a kupé hálójába. Két állomással arébb egy közismert debreceni zsidó házaspár letelepszik a bársonypam-lagon és alig indul meg a vonat, a feltűnő eleganciájáról híres fiatal zsidó asszony szaglászni kezd:

— *Jé, de borzasztó ez a nyulszag. No de ilyen illat egy elsőosztályú kupéban! Mintha csak a Balkánon volnánk! Ez is egy jó hecc... egy ilyen döglött nyullal együtt utazni...*

Az idősebb keresztyén uriember egyideig csak hallgatja a zsidó nő kifakadásait, azután vérfagyasztó nyugodtsággal megszólal:

— *Szállkám, ne hengegij! A bőre ugyanis a tiétek lesz...*

Az ügynek természetesen folytatása lett: a közismert zsidó házaspár szó nélkül kiment a folyosóra.

FŐISKOLA

A Gazdasági Akadémia Széchenyi Osztályának előadása Ófehértón

A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia Hallgatóinak Széchenyi Gazdasági Osztálya a múlt nap Ófehértón előadást tartott, amelyen a község gazdaközönsége, mintegy 160—170-en jelentek meg.

A Széchenyi Gazdasági Osztály nevében Halász Miklós tanárelnök üdvözölte a megjelenteket, majd bevezette ő előadásában az okszerű talajművelést ismertette. Rámutatott a tarlóhántás és őszi mélyszántás jelentőségére, minden oldalról megvilágítva annak előnyeit a többtermelés szempontjából.

Majd Erendits Endre II. é. gazd. akadémiái h. a műtrágyázást ismertette. Egyszerű, világos szavakkal magyarázta meg a műtrágyákban lévő növényi tápanyagok fontosságát, majd a különféle műtrágyaféléket ismertette s mutatta be a magukkal vitt minták alapján.

Az előadást mindvégig a legnagyobb figyelemmel halgatták a jelenlevők és több kérdésükre felvilágosítást nyertek. Az előadást az akadémiái ifjuság február 12 én és március 5-én megismétli, amikor is a helyi viszonyokat leginkább érintő kérdéseket fogják tárgyalni.

Falufeljesztés és vidéki gazdák mezőgazdasági ismereteinek bővítése szempontjából elismerésre méltó tevékenységet fejt ki a gazdaság ifjuság Széchenyi Gazdasági Osztálya, mikor a gazdákat, fáradtságot nem ismerve a saját otthonukban keresi fel és igyekszik az eléggé nem hangoztható és annyira fontos okszerű gazdálkodás eszméinek megnyerni, s ezzel szellemi színvonalát agrárországunk érdekében emelni.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál köveletje a „H A J D U F Ö L D”-et!

Nem valorizálják a jelzálog-kölcsönöket

Az 1919 január 1 és 1923 július 1 között visszafizetett tartozások esetleg újra valorizálhatók — Tanácskozás a valorizációs javaslatról

Az egyes magánjogi tartozások átértékeléséről szóló ugynevezett valorizációs törvényjavaslat egyes függőben tartott intézkedéseinek tárgyában ma tanácskozás folyt Ángyán Béla, Térfy Gyula államtitkárok, Lakatos Gyula országgyűlési képviselő, a javaslat előadója és a kormány illetékes tényezői között.

A tanácskozások során az a vélemény jutott kifejezésre, hogy az ugynevezett visszamenőleges valorizáció kérdésében a kormány fenntartja azt az álláspontot, mely a törvényjavaslat 12. §-ának igazságügyi és pénzügyi bizottsági szövegében jut kifejezésre. E szabály szerint a már kiegyenlített tartozások bizonyos igen szűk körben újlag valorizálhatók és pedig akkor, ha a tartozás kiegyenlítése 1919 január 1-e és 1923 július 1-e között történt és ha a hitelező anyagi existenciájának veszélyeztetése teszi szükségessé az ilyen visszamenőleges valorizációt.

A kormány nem oszthatja az az aggályt, hogy a pereknek nagy tömege fog ez intézkedés nyomában megindulni, egyrészt azért sem, mert a törvényben meghatározott szoros feltételeknek aránylag kevés eset fog az életben megfelelni, de másrészt azért sem, mert a legfőbb bíróságok mai gyakorlata az ilyen visszamenőleges valorizációnak amúgy is teret enged, sőt a javaslatnál tágabb körben. Az érdekeltek tehát, ha igényeket véltek érvényesíthetni, azt a mai napig is a törvényről függetlenül megtehetik.

Megvitatás alá került a javaslatnak az a része is, mely a valorizációnak a jelzálogokra való hatását tárgyalja. Itt is előtérben áll az az álláspont, mely a javaslat jelenlegi szövegének fenntartását kívánja, minthogy ingatlanok harmadik jóhiszemű szerzőit méltánytalan lenne olyan későbbi valorizáció lehetőségének kiténni, amelyre az ingatlanok megszerzése alkalmával nem számíthattak.

Megkezdődött a táblai főtárgyalás a hatévi fegyházra ítelt Takó Ferenc monstre bűnperében

Az első nap az iratok ismertetésével telt el

(A Hajdúföld tudósítójától.) Még mindenki előtt emlékeztetés a Takó Ferenc monstre bűnperének főtárgyalása, mely a debreceni kir. törvényszéken játszódott le. Az egy álló héti tartó főtárgyalás a múlt év egyik legnagyobb szenzációja volt. A bűnperekben mintegy 64-tan szerepelt, akik igazolták Takó Ferenc bűnösségét. Takó 1922—1924 években mint járásbírói joggyakorlók működött a törvényszéken. Ezalatt, hogy magának jogtalan hasznót szerezzen, az általa kihirdetett végrendeletek felolvasásáért a felektől pénzt vett fel, továbbá Nagy létán a járásbírói megbízását szinlelve, egy végrendeleti ügyben tanukat hallgatott ki s ezért a görög katolikus egyháztól 160 ezer koronát felvett. A Karap Mihály bűnügyében 1924 őszén azt mondta Karapnak, hogy ha az ügyésznek ötmillió koronát, neki pedig terményeket nem hoz, úgy ismét vizsgálati fogságba kerül, továbbá az Adrián-Molnár-féle uszoraügyben dr. Csorba Antal ügyvédjelöltnek azt mondta, hogy a szakértői szemle eredménye ügyfelére kedvezőtlen, de ő hajlandó kétmillióért ezt megváltoztatni. Csász Miklósnétól kétmillióért kért azzal, hogy kiszabadítja a vizsgálati fogságból. Végül a Bagdi Antal—Mészáros János-féle végrende-

leti perben utóbbtól négy millió koronát fogadott el azért, hogy a vizsgálatot ránevze kedvezően intézi majd el. Mindezeket összegezve, a debreceni törvényszék 19 rendbeli csalás bűntettében, négyrendbeli csalás bűntettében a kísérletében és egyrendbeli megvesztegetés bűntettében mondta ki bűnösnek Takó Ferencet és összsbüntetésül

6 esztendei fegyházra, mint főbüntetésre, továbbá 5 évi hivatalvesztésre, politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére és 168 pengő pénzbüntetésre ítélte és az összes bűnügyi költségek megtérítésére kötelezte.

Felebbezés folytán a debreceni kir. ítélőtáblához került a bűnügy, ahol Perjessy Mihály elnökhelyettes, táblai tanácselnök elnöklése alatt működő felebbezési tanácsa kedden délelőtt 9 órakor kezdte meg Takó Ferenc bűnperében a felebbezési főtárgyalást, amelyen a vádhatóságot Vattay József főügyész helyettes képviselte.

A keddi napon a bűnügy iratait ismertette dr. Koháry József táblabíró. Az iratok ismertetése után, amely az ügy óriási anyagára való tekintettel még a délutáni órákban is tartott, — Perjessy Mihály tanácselnök a főtárgyalást csütörtökre halasztotta el.

Báli meghívók

készítését izléses kivitelben eszközli a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat R.-t. Piac-utca 59. Debrecen. Telefon: 3—48.

A Magyar költőkhez

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége a következő pályázati felhívást bocsátotta ki a magyar költőkhez:

„Felhívjuk figyelmeteket arra, hogy nincsen olyan az egész nemzet szívében és ajkán élő énekünk, amely Trianonnal szemben elsrná bánatunkat és hirdetni dacos akaratunkat. Száz éve mult, a nemzeti öntudat nagy ébredésének idején született meg a Himnusz, a nagy vajadások idejében hangzott fel az intő szó: Hazádnak rendületlenül... a forrongás napjai hívták talpra a magyart, a szabadsáért folytatott véres küzdelem idején szállott szájról-szájra az üzenet: Mindnyájunknak el kell menni, Trianon gyászával szemben eddig még csak a hitet és a reményt hirdető szó zeng végig az egész hazán.

Pályázatot hirdetünk arra a dalra, amely megtalálhassa utját agg és gyermek, nő és férfi szívébe, akára, amely elzokogja fájdalomunkat, kifejezze a sorsunkba bele nem törődő élniakarásunkat és a régi magyar dicsőséget újra kivívni akaró elszántságunkat.

Magyar Költők! Pályadíj nem ajánlhatunk fel egyebet, mint azt, hogy a Magyar Dalos Szövetséggel karöltve felhívjuk a magyar zeneköltőket, merítsenek ihletet a pályanyertes műből és teremtsék meg azt a dallamot, amely épügy egybeforrjon a ti versetekkel, mint Erkel melódiája Kölcsey Himnuszával, Egressy Béné Vörösmarty Szózatával, Szabados Béláé Papp-Váryné Hiszekegyével. Rövid művet várunk, rövid néhány strófat, hogy megtanulhassa mindenki és dalolhassa azzal az érzéssel, amelylyel megteremtitek. Sürgösen kellene, hogy a gyászos évfordulón az egész csonka hazában felzenghesen már a dal. Merüljétek el azért a nagy érzésbe és küldjétek el a dalt Gyertyaszentelő napjáig (febr. 2.) minékünk, hogy a Petöfi-Társaság tagjai közül felkérendő bíráló-bizottság döntése alapján mielőbb odaadhassuk a dalköltőknek.”

Társadalmi Egyesületek Szövetsége.

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap,

mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,

10 százalék engedményt kap,

olcsó éttermi árainkból. (Kittűnő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költségét, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás,

szigorú családi j.leg.

S a j á t é r d e k e

ezen előnyök folytán, hogy

okvetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park
Nagyszállóda
BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám
A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

— Világváros a Kossuth-utca sarkán. Párisban, ha a bulvár rohanó forgatagában egy apró francica gyermek akar átmenni egyik oldalról a másikra, a forgalmi rendőr feltartja a kezét, egy pillanatra megáll a világváros félelmetes száguldása, megszakad az autófolyam, autóbuszok, autók, villamosok állanak sort, míg a rendőr átkalauzolja a másik oldalra a nagy francia köztársaság pöttömnyi polgárát. Nyilván valami ilyesmit olvashatott az a derék magyar rendőr is, aki a Kossuth- és Batthyány-utcák sarkán vigyáz a nemes város rendjére. Kedden déli egy óra tájban a Kossuth-utca nevezett részén nem száguldoztak ugyan hatalmas autók, nem ömlött az autófolyam sem, csupán két-három vásáros szekér ballagott hazafelé Vámpérecs irányába, azonban, — ami biztos, biztos, — a rendőrbácsi nagy buzgalommal összeszedte a Dóczy és Svéts intézet kiözönlő elemistáit s négyes-ötös csoportokban kézenfogva szállította át őket a színház oldalára. Egészen úgy csinálta, mintha legalább is Concorde-téren lenne a Kossuth-utcai post. És most már valaki ne hogy azt gondolja, hogy ez a kedves kis epizód valamelyes nagyvárosi mániának terméke. Oh Debrecen még nem világváros, de ime a rendőrei még is különbek, mint ama derék lapos-sapkás kollégáik, akik a párisi bulvárokon állanak. Mert azoknak a szigorú szabályzat, avagy a preiktus parancsol, ennek a derék magyar rendőrnek pedig csak a szive diktálta, hogy vigyázva, féltő gondnal őrizze minden magyarok legnagyobb kincsét, a gyermeket.

— Jön: Az orvos, aki ölt, Conrad Veidttal.

— Száz pengőre ítélték a detektív megrágalmazása miatt. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa 100 pengő pénzbüntetésre ítélte Szemere Gerő nyug. csendőrmester, hajduböszörményi lakost. Vád szerint Fodor Ferenc detektív tett elene feljelentést rágalmaszért, ugyanis Szemere Gerő állandóan azt hangoztatta, hogy a detektív őt üldözi és befolyásolta pereinek menetét is, melyeket nem nyert meg. A bíróságon beigazolódott, hogy ezek a híresztelések rágalmak és ezért 100 pengőre ítélték Szemerét, aki felebbezett az ítélet ellen.

— Megbüntettek egy háztulajdonost, aki kizárta a lakóját. Egy Kinizsi-utcai háztulajdonos állott kedden délelőtt a rendőrbíró előtt, mert egyik lakóját kizárta és nem engedte be a bérelt lakásába. A rendőrbíró a lakás rendeltetésszerű használatában való megakadályoztatása miatt 1 napi elzárásra és 16 pengő pénzbírságra ítélte, mert hasonló eset miatt egy ízben már büntetve volt. Az ítélet jogerős.

— Jön: Virradat!

— A Gazdasági Akadémia ifjúsági kaszinója vállalkozót keres, aki havonta kétszer elvállalná buffet összeállítását. Kereseti lehetőség alkalmanként 200—300 pengő. Írásbeli ajánlatok „Festetich” b. e. vezérségéhez nyújtandók be. (Pallag, Gazdasági Akadémia.) Felvilágosítással ugyancsak a vezérség szolgál.

— Fogászat Debrecen, Szent Anna-u. 6. sz. A fogorvoslás körébe vágó műveleteket, mint fog és gyökérhúzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogszorokot használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részletfizetésre is. Vecsey Antal átl. vizsgázott fogász.

Harcias piaciárus, aki elakarta huzatni a rendőr nótáját

A kihágási bíró 62 pengő pénzbüntetésre ítélte

(A Hajdúföld tudósítójától.) Varga Róza koszuárúrus a most lezajlott országos nagyvásáron a virágárusok között árulta portékáját. Árusítás közben az amugy is zsufojt járdára ment fel és úgy beszélt vásárlóival, miáltal megakadályozta az utca forgalmát, mert egész embergyűrtt vont így maga köré. Az ott posztoló rendőr figyelmeztette, hogy menjen le a járdáról árusítási helyére és ne zavarja az utca forgalmát. Az első felszólításnak eleget tett az asszony, de később újra csak felment a járdára. Az ismételt rendőri figyelmeztetésre felfortyant

az asszony és botrányt rendezett az utcán. Megfenyegette a rendőrt, hogy

elhuzatja a nótáját.

A rendőr bekísérte az asszonyt a rendőrségre, ahol igazoltatták és megindult ellene a kihágási eljárás. A tegnapi tárgyaláson a kihágatott tanuk igazolták a rendőr igazát. A kihágási bíró az asszonyt vásári rendelleni kihágás miatt 10 pengőre, hatósági közeg szóbeli megsértéséért 12 pengőre, végül közbotrány okozásáért 40 pengőre, összesen 62 pengő pénzbüntetésre ítélte

Különös mese a lángoló földről, mely alatt nagy kincs van elrejtve

Kincskeresés az ujtóháni dombokban

(A Hajdúföld brassói tudósítójától.) Furcsa ügyben nyomoz egy feljelentés alapján a brassói ügyészség. Több ujtóháni lakos tette ezt a feljelentést, amely szerint az egyik ujtóháni lakos hatalmas aranyleltre tett szert a község határában. A szerencsés találó nem más, mint Gh. Boboc és Zsófi nevű felesége. Az egyik feljelentő N. Pomana, a feljelentésben határozottan kijelenti azt is, hogy Bobocék felajánlották neki a talált kincs negyedrészt, ha nem jelenti fel őket.

A feljelentők, akik a panaszt aláírták, a kincs megtalálásának körülményeit a következőképp írják le:

— Egy este egy kisebb társaság sétált az Ujtóhához közeleső mezőségeken, amikor figyelmesek lettek a társaság tagjai, hogy az egyik közeleső domb tetején világosság van. A társaság a világosság felé ment és látta, hogy

Bobok és felesége ásnak a domb tetején

s a gödör már mintegy két méter mély volt.

A társaság egyik tagja, N. Pomana két-három estén figyelte meg a házaspárt, amíg egy este meglepetéssel látta, hogy

az ásott gödörből kincsek kerültek elő.

Amikor Bobocék megtudták, hogy

Pomana megfigyelte őket, felajánlották neki a talált kincs egyrészt.

Boboc és felesége kihallgatásuk során a következőket mondták:

— A nemrég mult esték egyikén arra lettünk figyelmesek, hogy a domb tetején láng csap fel. A lángok több méter magasak voltak. Megtanácskoztuk a dolgot, s megállapítottuk, hogy a felcsapódó lángok azt jelentik, hogy a lángok helyén kincs van elrejtve. Odamentünk, két méternyire leástunk a földre, s itt kőbe ütközött az ásó, anélkül, hogy találtam volna valamit s aztán már nem folytattam az ásást.

Ezzel a vallomással szemben a feljelentők fenntartják feljelentésükben foglaltakat, s az eset részletes kinyomozását sürgetik. Főként N. Pomana hangoztatta, hogy látta a kincset, a sok aranyat, sőt egy darab arany birtokában is van. A főügyész elrendelte a nyomozás folytatását s a napokban ki is száll a helyszínére.

— Lapunk Budapestén állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

— B. Vattay Margit táncintézetében minden szombaton este 8—12-ig gyakorló órák tartanak. Péterfia 30

— Az egyházkerületi legyelmi bíróság felmentette a hajdunánási lelkészt. A tiszánmenni ref. egyházkerület idősziaki bírósága hétfőn délelőtt Cziáky Endre esperes, püspök-helyettes és Dókus Ernő főgondnok elnöklése alatt ülést tartott. A bíróság többek között foglalkozott Somogyi Pál Hajdunánásra megválasztott lelkész saját kérelmére megindított legyelmi ügyével. A bíróság helyben hagyta az első fokhozott felmentő ítéletet és így az alaptalanul megvádolt lelkésznek teljes elégtételt szerzett.

— Nyoma sincs az ellopott Tripoliszi fogolynak. A Hajdúföld keddi számában hirt adtunk a „Tripoliszi fogoly” című sláger-film eltűnéséről, melytől ismeretlen tettesek a Vigszínház-mozgó rolnizó kamrájából loptak el. A sláger-film 300 métert kitevő első felvonása hiányzik. A feltűnően érdekes és különös lopásról azonnal értesítették a rendőrséget és azonnal megindult a széleskörű nyomozás. Még a vonatokat is átvizsgálták a detektívek, de pozitív eredmény nincsen még. A mozi kára igen jelentékeny, mert a film így értéktelenné vált.

— Jön: Az orvos, aki ölt, Conrad Veidttal.

— A pincéreknek nincsen taxijok. A bérkocsi szabályrendelet tárgyalása alkalmával elhangzott az a kijelentés, hogy Debrecenben minden pincérnek autó-taxija van. Miután a közönség egyrésze azóta feleslegesnek találja, hogy az „autótulajdonos” pincéreknek némi borraválót is nyújtson, megállapítjuk, hogy aki auto-taxi tulajdonossággal gyanúsította a debreceni pincéreket, tévedésben volt, mert Debrecenben csak egyetlen pincérnek van autótaxija s a többiek még messze járnak attól, hogy bekerüljenek az autótulajdonosok sorába.

— Pótménvizsgálat és ménbeosztás. A legutóbbi ménvizsgálatra nagyon kevés mént vezettek fel, ezért január 25-én pótmágánménévizsgálatot tartanak, melyre minden gazdának fel kell vezetni a méntjét, mert ellenkező esetben kihágási eljárást indítanak ellene. Január 20-án délelőtt az Egreskertben tartják meg a ménbeosztást, amely alkalommal a cíframésbe beosztják a városi méneket.

— Jön: Virradat!

— Éleslövészet a Sárkut tanyánál. Január 18., 19., 20., 25., 26., 27., 30-án, továbbá február 1-én és 3-án reggel 8 órától délután 3 óráig a pallagpusztai vasuti állomás közelében a Sárkut tanyánál lévő lötéren éles lövészetet tartanak. A közönség érdeke, hogy ezeken a napokon a tilalmas területen senki ne tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. A lezárási idő alatt a Debrecen—Hajdusámszon közötti országút forgalmát 2 órákig 20 pernyi időtartamra gyorsan mozgó járművek részére szabaddá teszik.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegényorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujság-árusnál.

Safár Mihály építlet és műalkotás, víz és villany-szerelői vállalkozó. — Darabos-utca 50. sz.

A megelégedett vevő a legjobb reklám!

Áruházunkban minden vevőt úgy szolgálunk ki, hogy megelégedetten távozzék.

METROPOL áruházban
Budapest, VII., Rákóczi-ut 56. sz.
A Keleti pályaudvar mellett.

VÁSZON, SZÖVET ÉS SELYEM RAKTÁR.
Külön vidéki osztály, postai szétküldéssel.

— **Evangelikus bibliára** lesz január 18-án szerdán délután 6 órakor a Miklós-utcai evangélikus templomban. Tártya: A Mester jelleme. (Folytatólagos.) Tartja: Farkas Győző.

— **Öngyilkosság Balmazújvárosban.** Balmazújvárosról jelentették a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Szabó Sándor 47 éves gözmalmi molnár 16-án délben felakasztotta magát. Mivel az öngyilkosság teljesen beigazolt, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Jön: Az orvos, aki ölt, Conrad Veidttal.**

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadói hivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

— **Pallas Lexikon** 16 kötetben 12 kötetben megbízásból olcsón kiadó. Megtekinthető Antalfy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca, Telefon 622.

— **Ügyvédek figyelmébe!** Dr Kovács Marcel: Polgári Perrendtartás magyarázata III. IV. kötetek most jelent meg. Kapható a Csáthy egyetemi könyvkereskedésében. Telefon 2-96.

— **Jön: Virradat!**

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerda délután 3 órakor, ifjúsági előadásul: **Kossuth.**

Szerda este B) bérletben: **A templom egere.**

Csütörtök délután ifjúsági előadásul: **Kossuth.**

Csütörtök este bérletszünetben: **Mesék az írógépről.**

Péntek C) bérletben hetedszer: **A templom egere.**

A színházi iroda hírei:

Ma, szerdán délután pontban 3 órakor ifjúsági előadásul: **Kossuth.** Jegyek 10—1 óráig válthatók és délután pont 2 órától az előadás kezdetéig 80 fillértől 1.60 P-ig.

Ma délután 3 órakor előadja a színház Hegedüs Loránt: **Kossuth** c. remek történelmi színművét. Azok, akiknek az esti előadást nem volt alkalmuk megnézni, most mozi-helyáruk mellett gyönyörködhetnek Kardoss Géza, Halasi Mariska, Forgács Sándor, Rajz Ferenc, Herman Mancsi, Fülöp Sándor, Szirmai és Szigeti Jenő pompás alakításaiban. **Kossuth** előadása mintaszerű. Még ma délelőtt siessen a pénztárhoz, mert ha elkésik, nem kap helyet. **Kossuth** mai előadására tömegesen váltották meg elővételben a jegyeket!

A **templom egere** nagyszerű előadása közbeszéd tárgya Debrecenben. A címszerepben Csapó Mária elbájol és gyönyörködtet, Herman Mancsi lebilincselő és elegáns, Forgács Sándor tökéletes bankelnöke fölényesen intelligens, László Gyula igazi arisztokrata gróf, Rajz Ferenc az ifjú báró alakjában rokonszenves, eredeti, Schüntzl bankhivatalnok figurájában pedig Szigeti Jenő kelt viharos derűtséget, maszkban, mimikában, derűt keltő mondataival állandó tapsoktól kísérev. A **templom egere** előadása Kardoss Géza fővárosi rendezésében színházi esemény.

A **templom egere** zsúfolt házai, a közönség tomboló tetszése az őszinte nagy sikert igazolják.

A **templom egere** felejthetetlen élmény. Ma szerdán este B) bérletben, holnapután, pénteken pedig C) bérletben megy. Mindenki megnézi, aki még nem látta.

Egér-láz Debrecenben. Egy kis egérke hozta lázba a debreceni közönséget, mely besurrant a Csokonai Színházba! Csapó Mária esténként vastapsokat kap a II. felvonás után!

A **cigány** — Bartha Istvánnal a címszerepben vasárnap délután! **Mesék az írógépről** — holnap, csütörtökön és vasárnap este.

Traviata — Timár Ilka, Halmos János, Bihari Sándor felléptével jövő héten megy!

Mozgósínházak közleményeit: Szerda — csütörtök

VIGSZÍNHÁZ

J an Gilbert világhírű operettejének filmváltozata:

A hermelines hölgy

8 felvonásban. A főszerepben: CORINNE GRIFFITH

Megelőzi:

Az amatőr gentleman

színmű 8 felvonásban. A főszerepben: RICHARD BARTHELMES.

Péntektől! Péntektől!

VIRRADAT

A főszerepben: JANET GAYNOR és GEORGE O BRIEN.

APOLLO

Szilveszteréji álom

egy álom története 7 felvonásban. A főszerepben: MONTE BLUE és PATSY RUTH MILLER.

Megelőzi:

A motorkirály

Filmregény 6 felvonásban. A főszerepben: RICHARD TALMADGE.

Péntektől! Péntektől!

AZ ORVOS, AKI ÖLT

CONRAD VEIDT a főszerepben

URANIA

Szombattól! Szombattól!

A Kém

DOLORES CASTELLO a főszerepben.

Tengerre Abelesz WALLACE BERRY a főszerepben.

METEORBAN

Szerdán és csütörtökön, 2 napig rendes helyárrakkal:

Casanova

Világattrakció 12 felv. Ivan Mosjoukine vel a főszerepben.

Csak felnőtteknek!

Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel állandóan.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.75

Budapest, 90.75, Berlin 123.62, Newyork 519, London 2530.25, Páris 20.40 és fél, Milano 27.45, Prága 15.38 és fél, Belgrád 9.13 és háromnegyed, Bukarest 3.20, Bécs 73.15, Amsterdam 209.20.

Hivatásos árfolyamok

Egy angol font 27.85—28. száz belga 79.60—79.90, száz cseh korona 16.89—17.97, száz dán korona 153—153.60, száz dinár 10.02—10.08, száz dollár 569.20—571.20, száz francia frank 22.60—22.80, száz hollandi forint 230.20—231.20, száz lengyel zloty 64—64.30, száz lei 3.49—3.54, száz líra 30.30—30.50, száz német márka 135.95—136.45, száz osztrák schilling 80.40—80.75, száz norvég korona 151.85—152.45, száz svájci frank 110.05—110.45, száz svéd korona 153.55—154.15, száz pezeta 97.90—98.50.

Gabonátözsde

A készárúpiacra a tőzsdei előjele a tiszavidéki búzát 30.75—31.65, az egyéb származású búzát 30.55—31.40 pengővel jegyezték fajsúly szerint, a rozst 29—29.25 pengővel jegyzik. A liszt- és őrléményiacra a malmok nem változtatták meg listárait. A terménycikkek piacán a zabot budapesti paritásban minőség szerint 27—27.50 pengővel jegyzik. A tiszavidéki tengeri 23.65—23.80, az egyéb származású tengeri ára 22.85—23.40. A magpiacra a tökmagot állomásról 56, a napraforgómagot 31.50 pengővel jegyzik.

Állatvásár. A marhavásár megélenkült. Árak: bika tarka I-a 98—108, kivételesen 116, II-a 84—96, III-a 60—82, ökör magyar I-a 104—108, II-a 88—102, III-a 78—86, tarka I-a 100—120, kivételesen 148, II-a 76—84, III-a 52—72, tehén magyar I-a 82—103, tarka I-a 106—116, kivételesen 120, II-a 72—96, III-a 52—72, bivaly magyar 59, kicsontoznivaló 30—50, fillér kg-ként. — A sertésvásáron az árak 2 fillérrel emelkedtek. Árak: I-a örekszirsertés 144—146, II-a 138—142, fiatal nehéz 150—152, kivételesen 156, közép 146—148, könnyű 130—138, szedett 138—142, angol urasági 160—164, angol szedett könnyű 144—150 fillér kg-ként.

Sirköveket Harkányi és Fivér készít, Piac-u 85

Mindentit kérjünk

RÓZSAHOLLÓ MULET! ARANYHOLLÓ DOUBLET!

A MAGYAR PAMUTIPAR RT. „Lovas” védjegyű Doubleja és „Holló” védjegyű Muleja, mely a piacon a vezető márka és a külföldi silányabb gyártmányoknál

olcsóbb,

minden jobb csomagoláskeresőnél kapható.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez

legmagasabb fokú garantált minőségű nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

! Saját érdekében! győződjön meg!

Steiner Ingatlaniroda közleménye:

Házak, telkek lakások és üzlethelyiségek a város minden részén a legjutányosabban kaphatók. Keresek ügyfeleim részére kisebb és nagyobb házakat és lakásokat kertekben is.

Iroda Piac-u. 19. II. em. Telefon 6-24.

Állatbiztosítás!

biztosíthatók elhulás vagy kényszer-vágás ellen

sertések, lovak szarvasmarhák, juhok, stb. vemhes anyaállatok magzatokkal együtt hátaslovak, luxuslovak, értékes tenyészállatok (100 százalékos kártérítéssel).

A biztosítás kiterjed a járványos betegségekre is, beleértve a sertésorbánc, sertéspestis és sertésvész, lépiene, szájszélgyulladás stb. esetét is; lovaknál ezenkívül a használatra tartósnak alkalmatlanná válás esetére is.

Állatszállítványbiztosítás, biztosítás vásárra-, vágóhidra-hajtás, hizlalás és kiállítás tartamára.

Mercur Általános Biztosító R.-T.

Budapest, V. Tükör-u. 2. Tel. T. 113-06.

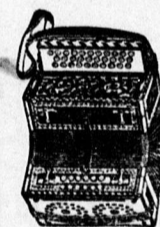
Mosott

rongyot

vesz a

kiadóhivatal Piac-utca 59.

HANGSZEREK:

Húzóharmonikák Pengő 6-75-től Hegedű Pengő 6-80-tól Klarinétok P. 10-80-tól Gitárok P. 16-0-tól Gitárciterák P. 12-00-tól Beszélőgépek 26-75-től stb.

Közvetlen szállítás a gyártási forrásból 20 ezer elismerő levél. Külön magyar osztály. Kérje levelezőlapot (mely 16 fill. bélyeggel bürmentesítendő képes főárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.

Meinel és Herold hangszergyár Klingenthal 1480. szám. (Szászország.)

Intelligens embernek tudni kell

mi a fascizmus

és ezért olvassa Manhard hatalmas, tudományos,

nem propaganda művét

A fascizmust

A 370 oldalas mű füzve 11.—, félévasonkötésben 14.—, egész vasonkötésben 15.— P.

Kapható 3 havi részletre is minden jobb könyvkereskedésben, vagy megrendelhető a kiadónál:

Magyar Jövő r.-t. Miskolc.

PAJOR SÁNDOR

erdőkitermelő és fakereskedő telepén

építkezési és tüzelő anyagok
a legjutányosabban szerezhetők be. Saját kitermelésű
épület- és tűzifa.

Raktár:

Debrecen, Salétrom-utca 3. szám.

HÉV. terület.

TELEFON: 16-51.

KEGYES FERENC

sírkóraktár és kőfaragó üzlet Debrecen.
Minden méretű és fajta sírkövekből
állandó raktár.

Nagy maradékvásár

Petri Károly és Társa
rőfés és rövidárnyuzletében Szt. Anna 5.

FEKETE ADORJÁN

basár-, könyv- és papírkereskedése
Debrecen, Csapó-u. 41. sz.

Kegyűgyak, üveg, porcellán
és képkeret állandó raktára
vitéz **GAÁL LAJOSNÁL**
Debrecen, Szent Anna-utca 5. szám.

PÉTERFIA-UTCA

42.

Ha szép kék
vagy fekete
öltönyt akar 6
havi részletre,
ha szép fekete
női kabátot
akar 6 havi
részletre, akkor menj
Tegdes Jánoshoz.

Név- és születésnapokra

Fésű és manikűrkezelők, parfümök, kölnivizek, szappanok és puderek a legolcsóbb árban kaphatók

TÓTH EMIL

„SZENTANNA” DROGÉRIÁJÁBAN
BATTHYÁNYI UTCA.

Mindenféle nyomtatványokat
olcsón és izlésesen készít a

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-VALLALAT

R.-T.

PIAC-UTCA 59. DEBRECEN. TELEFON 3-48.

KOLTSÉGVETÉSSEL
SZIVESEN SZOLGÁLUNK

Lapkihordó

asszonyok

felvételnek

a „H A J D U F Ö L D”
kiadóhivatalában. Piac-u. 59. sz.

Bakóczy Juliánna női szabó

BATTHYÁNYI-U. 3.

Elsőrendű munka, mérsékelt árak!

Ólmot

vesz

lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Weisz Manfréd gyártmányu folytonégő kályhák a legjobbak

Jótállással, használati utasítással.

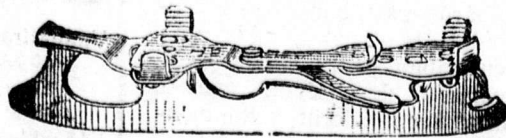
Legolcsóbban beszerezhető

Kovács Gyula

vasüzletében. Debrecen,

Fő-utca 17. Bika szálló mellett, sarkon.

Telefon: 2-35

APROHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szög 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szög 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

LAKÁS

Butorozott

földszintes szép utcai szoba február elsejére kiadó. Rákóczi-u. 4. 623.

Kiadó

egy szoba konyhás ház, 1 külön bejárati butorozott szoba február 1 ére. Értekezhetni: Simonyi-ut 34. alatt. 2.

Butorozott

szoba esetleg konyhahasználattal kiadó. Kossuth u. 18. emelet.

Szép

nagy szoba két szolid uriembernek, esetleg irodának kiadó. Kossuth-u. 29. sz.

Különbejárati

butorozott szoba két urnak azonnal kiadó. Varga-u. 6 635.

Uri háznál

legjobb ellátás kapható kihordásra is. Cim a Jost cukrászdában Kossuth-utcán. 637.

ELADÁS

Eladó

egy divány, csillár, férfikabát mellyeny, mosóteknő. Nyugati-utca 34.

Eladó

egy fali ingaóra, nagy mosóteknő, új dézsá, lisztesláda. Nyugati-u. 34.

Mangorológép

vastalpataton álló eladó. Kossuth-utca 59.

KERESLET

Amerikai íróasztalt

használt, de jó állapotban lévő megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Kiképzett

ápolónők felvételnek. Idegklinika. 658.

Kerestetik

középkorú jóra való minden fűző. Hatvan-utca 4-b. 636.

VEGYES

LAKATOS

szakmába vágó mindenféle munkát és javításokat olcsón vállal Medgyaszai Imre lakatos, Erzsébet-u. 26. szám.

Teljes ellátásra

elfogad özvegy urinő, kinek nagy lánya van, feltétlen szolid urileányt zongora és fürdőszoba használatl. Cim a kiadóban. 633.

Kapcsolási vázlatokat, díjtalan szakfelvilágosítást ad a

budapesti Barta és Társa rádiós cég

helyi képvisellete

Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete

József kir. herceg-utca 3 szám,

Telefon: 13-22.